

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะเป็นการสรุปผลของการวิจัย อภิปรายสิ่งที่ค้นพบ พร้อมทั้งเสนอแนะ โดยจะกล่าวเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลของการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนภูมิภาค 7 ท่าน คือ การวางแผนงาน การมอบหมายงาน การประสานงาน ความร่วมมือ การรายงาน การติดตามและประเมินผลงาน การงบประมาณ
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาใน ส่วนภูมิภาค

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาใน ส่วนภูมิภาค ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบ่งเขต (Cluster Random Sampling) และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้

1.1 แยกเขตโรงเรียนมัธยมศึกษาใน ส่วนภูมิภาค ออกเป็น 12 เขต แล้วสุ่มตัวอย่างมาเขตละ 1 จังหวัด.

1.2 ในจังหวัดที่สุ่มได้ ถ้าจังหวัดมีกลุ่มโรงเรียน 1 กลุ่ม ก็ใช้เป็นตัวอย่างประชากร ถ้าจังหวัดใดมีมากกว่า 1 กลุ่ม โรงเรียน ก็ใช้วิธีสุ่มแบบง่าย เลามาเพียง 1 กลุ่มโรงเรียน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยบุคคล 3 ประเภท ที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนที่สุ่มได้ คือ

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ คณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนทุกคนใน 12 กลุ่ม มีจำนวน 129 คน

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในกลุ่มและโรงเรียนที่สุ่มได้ ทุกโรงเรียนจำนวน 129 คน

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ หัวหน้าหมวดวิชาของแต่ละโรงเรียนในกลุ่มและในโรงเรียนที่สุ่มได้ โดยสุ่มอย่างง่ายมาโรงเรียนละ 2 คน ของจำนวนหัวหน้าหมวดวิชาทั้งหมด ได้จำนวน 256 คน

รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 516 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ซึ่งประกอบด้วยแบบตรวจสอบ (Checklist) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-end) เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อกระบวนการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนใน 7 ด้านทั้งกล่าว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ตอนที่ 3 เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการบริหารทั้ง 7 ด้านทั้งกล่าวเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม คือคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน กลุ่มผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และกลุ่มหัวหน้าหมวดวิชาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในส่วนภูมิภาค

ทางไปรษณีย์ จำนวน 516 ฉบับ และได้รับคืนมา และเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์
ใช้ได้ 435 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.30

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนที่เป็นข้อมูลส่วนตัววิเคราะห์โดย หาคา
ร้อยละ (Percentage) ส่วนที่เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงาน
กลุ่มโรงเรียนในต่าง ๆ วิเคราะห์โดย การหาค่าเฉลี่ย (Means) ค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (Standard Deviation) ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค
ใช้วิธีการรวบรวม เรียบเรียง และแจกแจงความถี่ แต่ละด้านแยกเสนอเป็นแต่ละกลุ่ม
ประชากร

สรุปผลการวิจัย

- ตอนที่ 1 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้
1. วุฒิ กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม กรรมการบริหารงานกลุ่ม
โรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา มีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด
เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม กรรมการบริหารงานกลุ่มโรงเรียน
ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา ก็มีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด เช่นเดียวกัน
 2. อายุ กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มทั้งกล่าวมีอายุระหว่าง
25-34 ปี มีจำนวนมากที่สุด
เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม กรรมการบริหารงานกลุ่มโรงเรียน
มีอายุระหว่าง 35-44 ปี มีจำนวนมากที่สุด ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้า
หมวดวิชา มีอายุระหว่าง 25-34 ปี มีจำนวนมากที่สุด
 3. อายุราชการ กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีอายุราชการต่ำกว่า
6 ปี มีจำนวนมากที่สุด
เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม กรรมการบริหารงานกลุ่มโรงเรียน
มีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มีจำนวนมากที่สุด ส่วนผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
และหัวหน้าหมวดวิชา มีอายุราชการต่ำกว่า 6 ปี มีจำนวนมากที่สุด

4. ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 3 กลุ่ม มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งในปัจจุบันต่ำกว่า 6 ปี มีจำนวนมากที่สุด เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายกลุ่ม ทั้งกรรมการบริหารงานกลุ่มโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา มีระยะเวลาดำรงตำแหน่งในปัจจุบันต่ำกว่า 6 ปี มีจำนวนมากที่สุดเหมือนกันหมด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์กระบวนการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนจะเสนอผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารทั้ง 7 ด้านดังกล่าว เป็นแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการวางแผนงาน จากผลของการวิจัยพบว่า ความคิดเห็น โดยส่วนรวมของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม คือ กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา เห็นว่า กลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติตาม ด้านการวางแผนงานอยู่ในเกณฑ์น้อย โดยมีการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ตามรายละเอียด ดังนี้

- 1.1 กลุ่มโรงเรียนได้กำหนดแผนงานเพื่อเป็นแนวปฏิบัติไว้ชัดเจน
- 1.2 แผนงานที่กำหนดสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
- 1.3 แผนงานที่กำหนดไว้ได้นำมาจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อนำมาปฏิบัติ
- 1.4 การมีส่วนร่วมในการวางแผนงานที่ท่านรับผิดชอบ
- 1.5 ความเข้าใจหรือได้รับคำสั่งให้เข้าใจในแผนงานของกลุ่มโรงเรียน
- 1.6 แผนงานของกลุ่มโรงเรียนทั้งระยะสั้นและยาว กำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสมที่จะนำไปปฏิบัติ
- 1.7 แผนงานของกลุ่มโรงเรียนอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน
- 1.8 แผนงานของกลุ่มโรงเรียนมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ ตาม

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแยกตามรายกลุ่ม จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการวางแผนงานนี้ กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน เห็นว่า กลุ่มใดปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากแก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย

มีข้อที่น่าสนใจ เกิดตามรายชื่อที่ทุกกลุ่มเห็นว่ากลุ่มโรงเรียนใดปฏิบัติมากที่สุดคือ ข้อ 4 เรื่องแผนงานที่กำหนดสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน

2. ด้านการมอบหมายงาน ผลการวิจัยปรากฏให้เห็นว่า ความคิดเห็น โดยส่วนรวมของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มทั้งกล่าว เห็นว่า กลุ่มโรงเรียนใดปฏิบัติงาน ด้านการมอบหมายงานอยู่ในเกณฑ์น้อย โดยมีการปฏิบัติจากมากไปหาน้อยตามรายชื่อดังนี้

- 2.1 ก่อนมอบหมายงานได้มีการประชุมชี้แจงให้ผู้ที่ได้รับมอบหมาย หน้าที่ได้เข้าใจ ถึงเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินงาน
- * 2.2 ได้มีการพิจารณามอบหมายงานของกลุ่มโรงเรียนให้กับผู้ที่ จะนำไปปฏิบัติทำได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ
- * 2.3 การมอบหมายงานของกลุ่มโรงเรียนคำนึงถึงความสมัครใจ ของผู้ร่วมงาน
- * 2.4 การมอบหมายงานของกลุ่มโรงเรียนได้เจตนาด้วยความรับผิดชอบ ให้กับโรงเรียนต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความถูกต้องเหมาะสม และยุติธรรม
(* ทั้ง 3 ข้อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน)
- 2.5 โรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายงานที่กลุ่มโรงเรียนกำหนดให้ ปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์
- 2.6 เมื่อได้รับมอบหมายงานจากกลุ่มโรงเรียนให้ปฏิบัติแล้ว ท่านถูกควบคุมและสั่งการในวิธีดำเนินงานจนเป็นที่น่ารำคาญ

เมื่อพิจารณาแยกตามรายกลุ่มจากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 ๓. สถานการณ์ มอหมายงานนี้ กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนเห็นว่ากลุ่มได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์
 มาก แต่ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา เห็นว่ากลุ่มโรงเรียน
 ได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย

3. สถานการณ์ จากผลของการวิจัยพบว่า ความคิดเห็น
 โดยส่วนรวมของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่า กลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติงาน
 สถานการณ์อยู่ในเกณฑ์น้อย โดยมีการปฏิบัติงานจากมากไปหาน้อยตามรายข้อ
 ดังนี้

- 3.1 ในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนแต่ละครั้ง ได้มีการ
 กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ และระยะเวลาให้กับผู้ปฏิบัติ
 ได้ทราบชัดเจน
- 3.2 เมื่อได้รับมอบหมายโครงการให้มาปฏิบัติ ได้มีการประชุม
 ตัวแทนของโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อปรึกษาหารือในการทำงานกัน
- 3.3 การบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนได้มีการจัดระบบการติดต่อ
 ประสานงานระหว่างผู้มีหน้าที่รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายงาน
 ไปปฏิบัติได้
- 3.4 มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความรอบรู้ และเข้าใจ
 ตรงกันก่อนปฏิบัติ
- 3.5 มีการเขียนนโยบาย กฎเกณฑ์หรือระเบียบข้อบังคับไว้ช่วย
 ในการอ้างอิงในการปฏิบัติ
- 3.6 งานของกลุ่มโรงเรียนที่ต่องปฏิบัติและมีความสัมพันธ์กับกรม
 ได้ได้รับความเอาใจใส่ และอำนวยความสะดวกจากกรมในการ
 ดำเนินงาน
- 3.7 มีโอกาสได้ทราบเรื่องราวการปฏิบัติงานของผู้อื่นที่ได้รับ
 มอบหมายงานจากกลุ่มโรงเรียนให้ไปปฏิบัติ

- 3.8 ในการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน ท่านเป็นเพียงผู้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติโดยไม่มีการปรึกษาหารืออยู่ตลอดเวลา เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
- 3.9 ศิษยานุศิษย์ทำหน้าที่ประสานงานใ้มีส่วนช่วยแก้ปัญหาการปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียนในกลุ่ม

เมื่อพิจารณาแยกตามรายกลุ่ม ผลของการวิจัยพบว่า ทั้งกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติงานตามที่อยู่ในเกณฑ์น้อยทุกกลุ่ม เช่นเดียวกัน

4. ด้านความร่วมมือ จากผลของการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นโดยส่วนรวมของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่า กลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ความร่วมมืออยู่ในเกณฑ์น้อย โดยมีการปฏิบัติจากมากไปหาน้อย ตามรายละเอียดดังนี้

- 4.1 เมื่อได้รับมอบหมายงานให้ไปปฏิบัติ ผู้รับหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการร่วมกันปฏิบัติภารกิจให้เสร็จสิ้น
- 4.2 โรงเรียนในกลุ่มที่มีขนาดใหญ่ใ้มีส่วนให้ความช่วยเหลือโรงเรียนที่มีขนาดเล็กในคานทรพยากรทางการศึกษา และวิชาการ
- 4.3 กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนเท่าที่สังเกตเห็นในการประชุมแต่ละครั้งมีผู้ขาดประชุม
- 4.4 เมื่อมีการจัดโครงการประชุมทางวิชาการ โรงเรียนต่าง ๆ ได้ส่งอาจารย์เข้าร่วมประชุมตามที่คณะกรรมการกำหนดให้ครบตามจำนวน (เฉพาะขอนี้มีความหมายถึงแต่ละโรงเรียนใหญ่ส่งครบหรือไม่ มิได้หมายความว่า แต่ละครั้งที่มีการประชุมทางวิชาการมีคนขาดไป)
- 4.5 เมื่อทางกลุ่มโรงเรียนขอความช่วยเหลือทางคานวัสดุอุปกรณ์อาคารสถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ทางโรงเรียนของท่านใ้ช่วยจัดหาใ้ตามกำลังความสามารถ

- 4.6 เมื่อมีการจัดเกี่ยวกับกิจกรรมนักเรียนร่วมกัน โรงเรียนต่าง ๆ ในกลุ่มไคสนับสนุนให้คณะนักเรียน และครูได้เข้ามามีส่วนร่วมกันในการจัด

เมื่อพิจารณาแยกตามรายกลุ่ม ผลของการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 3 กลุ่มเห็นสอดคล้องกันว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติเกี่ยวกับความช่วยเหลืออยู่ในเกณฑ์ น้อย

5. ด้านการรายงาน ผลของการวิจัยปรากฏว่า ความเห็นโดยส่วนรวม ของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนไคปฏิบัติเกี่ยวกับกระบวนการ บริหารงานการรายงานอยู่ในเกณฑ์น้อย โดยได้ทำการปฏิบัติการทำงานนี้จากมากไปหาน้อย ตามรายข้อต่อไปนี้

- 5.1 งานที่จัดทำขึ้นทั้งของกลุ่มโรงเรียน และในส่วนที่โรงเรียน รับผิดชอบจากกลุ่มมีความแม่นยำ และถูกต้องตามความเป็นจริง
- 5.2 กลุ่มโรงเรียนไคนำรายงานที่ได้รวบรวมทั้งหมดมาปรับปรุง แขน และวิธีการดำเนินงานในครั้งต่อไป
- 5.3 การรายงานของกลุ่มโรงเรียนทันต่อเหตุการณ์ และกิจการ ที่ต้องปฏิบัติ
- 5.4 กลุ่มโรงเรียนรายงานการบริหารงานของกลุ่มให้คณาจารย์ ทราบได้ทั่วถึง
- 5.5 ไคมีการจัดทำแบบฟอร์มเพื่อความสะดวกและ เป็นแนวปฏิบัติ ร่วมกันไว้
- 5.6 การเสนอรายงานไคจัดทำเป็น เอกสารอัดสำเนาหรือพิมพ์ เพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง เป็นประจำสม่ำเสมอ
- 5.7 คำร้องเรียน บน และร้องทุกข์ของคณาจารย์ ทางกลุ่มโรงเรียน ไคนำไปพิจารณาหาทางปรับปรุงแก้ไข
- 5.8 ทางกลุ่มโรงเรียนไคจัดพิมพ์เผยแพร่ผลงาน เพื่อให้เป็น ประโยชน์ต่อกรม หรือกลุ่มโรงเรียนอื่น ๆ ให้ทราบ

และเมื่อพิจารณาแยกตามรายกลุ่มตัวอย่างประชากรแล้ว ผลของการวิจัยพบว่าทั้ง 3 กลุ่มยังคงเห็นสอดคล้องกันว่า กลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติตามค่านการรายงานอยู่ในเกณฑ์น้อยเช่นเดียวกัน

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า ข้อที่ผลรวมของทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากมีข้อ 37 ที่ว่า รายงานที่จัดทำขึ้นทั้งของกลุ่มโรงเรียนและในส่วนที่โรงเรียนรับผิดชอบจากกลุ่มมีความแม่นยำและถูกต้องเป็นจริง อย่างไรก็ตามความคิดเห็นนี้ยังขัดแย้งกันโดยกรรมการกลุ่มโรงเรียนเห็นว่าปฏิบัติในเกณฑ์มาก แต่ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย

6. ด้านการติดตามและประเมินผลงาน จากการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นโดยส่วนรวมของกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่ากลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติเกี่ยวกับงานค่านนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย โดยมีการปฏิบัติเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้

- 6.1 จากการประเมินผล พบว่าการทำงานของกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ และแผนที่กำหนดไว้
- 6.2 ได้มีการนำผลที่ประเมินได้มาปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน และการวางแผนงานของกลุ่มโรงเรียน
- 6.3 คณะกรรมการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนได้ติดตาม และประเมินผลงานของกลุ่มโรงเรียน
- 6.4 การประเมินผลงานของกลุ่มโรงเรียนได้จัดทำเป็นขั้นตอน และระยะเวลาต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้
- 6.5 เมื่อประเมินพบปัญหาอุปสรรค และขอปรึกษาทางคณะกรรมการของกลุ่มโรงเรียนได้สนับสนุนให้มีการวิจัยค้นคว้า หรือหาหนทางแก้ปัญหา
- 6.6 ในการประเมินผลงานของกลุ่มโรงเรียนได้จัดให้มีเครื่องมือหรือหลักเกณฑ์ในการประเมินผล เพื่อนำไปใช้

เมื่อแยกพิจารณาตามรายกลุ่ม ผลของการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนใต้ปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษามและประเมินผลงาน อยู่ในเกณฑ์น้อย

7. งานงบประมาณ ผลของการวิจัยปรากฏว่า ความคิดเห็นโดยส่วนรวม ของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนใต้ปฏิบัติเกี่ยวกับ กระบวนการบริหารงานงบประมาณอยู่ในเกณฑ์น้อย โดยได้ทำการปฏิบัติงาน ด้านนี้จากมากไปหาน้อยตามรายชอกลงไปนี้

- 7.1 การควบคุมการใช้งบประมาณของกลุ่มโรงเรียนเป็นไปอย่าง รัทกุ่มถูกต้องตามระเบียบการคลัง
- 7.2 งบประมาณที่จัดสรรสำหรับกลุ่มโรงเรียนใต้ใช้ไปอย่างมี ประสิทธิภาพคุ้มค่า
- 7.3 ได้มีการจัดทำงบประมาณในการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินบำรุงการศึกษา และเงินงบประมาณ เพื่อเสนอกรมไว้วางหน้าใต้อุตตคตลงกับแผนปฏิบัติ
- 7.4 ได้มีการสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเงินงบประมาณ และเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มของแต่ละโรง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดงบประมาณการบริหารงานกลุ่มไว้ เรียบร้อยเพื่อเสนอกรม
- 7.5 การดำเนินงานแต่ละโครงการที่ กลุ่มโรงเรียนจัดขึ้นมีการใช้ งบประมาณเกินอยู่เป็นประจำ (การปฏิบัติตนลยเป็นเร่ลงลูกตอง)
- 7.6 กลุ่มโรงเรียนไคพยายามแสวงหารายได้พิเศษอย่างอื่นเช่น เงินบริจาค หรือความช่วยเหลืออย่างอื่นที่ช่วยให้ทุนเงิน งบประมาณเพื่อนำมาใช้บริหารงาน

เมื่อพิจารณาแยกตามรายกลุ่ม จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 ๓ ด้านการงบประมาณ ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า กลุ่มโรงเรียนไต่ปฏิบัติ
 อยู่ในเกณฑ์น้อย

มีข้อน่าสังเกตว่า มีอยู่ 2 ข้อ ที่โดยรวมของทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่ากลุ่มโรงเรียน
 ไต่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากที่สุดคือข้อ 47 และ 48 คือ งบประมาณที่จัดสรรสำหรับ
 กลุ่มโรงเรียนไต่ใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่าและ การควบคุมการใช้งบประมาณของ
 กลุ่มโรงเรียนเป็นไปอย่างรัดกุมถูกต้องตามระเบียบการคลัง

แต่สำหรับข้อที่ 47 เกี่ยวกับเรื่องที่ว่า งบประมาณที่จัดสรรสำหรับ
 กลุ่มโรงเรียนไต่ใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่านั้น ถึงแม้กรรมการกลุ่มโรงเรียน
 เห็นว่าไต่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากที่สุดก็จริง แต่ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชา
 เห็นว่า กลุ่มโรงเรียนไต่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย

**ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
 กรมสามัญในส่วนภูมิภาค** ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาอุปสรรคตามกระบวนการบริหารงาน
 ทั้ง 7 ด้านทั้งกล่าวปรากฏผลดังนี้

1. **ปัญหาด้านการวางแผนงาน** ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม
 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคดังนี้

กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน เห็นว่ามีปัญหา กล่าวคือ โรงเรียน
 มัธยมศึกษาส่วนภูมิภาคอยู่ห่างไกลกัน การประชุมวางแผนต้อง เดินทางและสิ้นเปลือง
 ค่าใช้จ่ายมาก แผนงานมีระยะเวลาประชุมกันน้อยทำให้ไม่สมบูรณ์ ผู้บริหารมีงาน
 ประจำไม่มีเวลาให้กับแผนงานของกลุ่ม แผนงานในแต่ละปีของกลุ่มไม่สอดคล้องกับ
 ระยะเวลาปฏิบัติตามแผนของโรงเรียน

ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายวิชาการ เห็นว่า กลุ่มผู้บริหาร เป็นผู้วางแผน
 ผู้ช่วยผู้บริหารไม่มีส่วนรับรู้ และรวมในการวางแผนการประชุมวางแผนไม่มีเลย
 โดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดเล็กไม่มีส่วนร่วมทำให้โครงการต่าง ๆ ไม่ครอบคลุม
 ความต้องการของโรงเรียนขนาดเล็ก การประชุมวางแผนทำให้สิ้นเปลือง ค่าใช้จ่าย
 เพราะโรงเรียนอยู่ไกลกัน

หัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่า หัวหน้าหมวดวิชาไม่มีส่วนรวมในการวางแผน เช่นเดียวกัน เพียงแต่รับคำสั่งไปปฏิบัติ การวางแผนทำกันในระยะเวลายาว อยางคร่าว ๆ ขาดการยอมรับที่แจจ ไม่ค่อยมีการวางแผนงานล่วงหน้าทำให้งาน บางอย่างไม่สามารถดำเนินไปได้

2. ปัญหาคำณการมอบหมายงาน ประชากรกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ากลุ่ม โรงเรียนมีปัญหาคำณนี้ดังนี้

กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน เห็นว่า เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียน บางโรงเรียนอยู่ไกลจากที่ทำงานของกลุ่ม จึงมักจะมอบหมายให้กับกรรมการที่อยู่ใกล้ เทากับไม่กระจายงาน มักจะมอบหมายงานให้กับโรงเรียนใหญ่ ๆ ที่ตั้งอยู่ในตัวจังหวัด ไม่มีหลักเกณฑ์ในการมอบหมาย ไซ้ขอรองด้วยคำพูด ส่วนใหญ่เลขานุการกลุ่มมักจะ รับไปปฏิบัติ

ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เห็นว่า การมอบหมายงานมักทำกันใ นหมู่ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการไม่เคยได้รับมอบหมายงานโดยตรงจากกลุ่ม ตัวบุคคลที่รับมอบหมายงานไม่มีความรู้ ความสามารถ ความถนัดและประสบการณ์ ทำให้ขาดความรับผิดชอบและทำไม่ทันตามกำหนดเวลา

หัวหน้าหมวดวิชา เห็นว่า การมอบหมายงานไม่เป็นไปตามขั้นตอน ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ขาดการประชาสัมพันธ์ การมอบหมายงานเป็นแบบบังคับ ยัดเยียดให้ไม่คำนึงถึงความรู้ความสามารถ และมักจะให้กับกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ตลอดไป ไม่กระจายไปสู่กลุ่มบุคคลอื่นบาง

3. ปัญหาคำณการประสานงาน ปัญหาที่พบจากกลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 3 กลุ่มมีดังนี้

กรรมการบริการกลุ่มโรงเรียน มีความเห็นว่า มีอุปสรรค เนื่องจากโรงเรียนอยู่ไกลกัน กรรมการมักจะมาไม่ครบ โรงเรียนมัธยมประจำ ตำบลจะได้รับหนังสือฯ ประธานกลุ่มขาดการประสานงานกับสมาชิก ศึกษาพิเศษ

ผู้ประสานงานไม่ค่อยอุทิศเวลาส่วนมากเลยงานการกลุ่มจะเป็นผู้ทำ หนังสือจากกรมมายังกลุ่มฯ ทำให้ช่วงเวลาการประสานงานกับโรงเรียนสั้นลง

ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เห็นว่า โรงเรียนอยู่ไกลกันทำให้การสื่อสารล่าช้า ไม่ทันเหตุการณ์ การประสานงานจึงลำบาก การประสานงานน้อยลงเพราะขาดงบประมาณ การประสานงานทำกันระดับผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารไม่มีโอกาสรับรู้

หัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นว่า การประสานงานของกลุ่มโรงเรียนเกือบไม่มีเลย เมื่อมอบหมายงานแล้วทางคนทางทำให้เสร็จ การประสานงานระดับต่าง ๆ ล่าช้า โรงเรียนอยู่ไกลกัน การคมนาคมไม่สะดวก การประสานงานจึงทำไม่ทันกับเหตุการณ์ปัจจุบัน

4. ปัญหาความร่วมมือ จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นดังนี้

กรรมการบริการกลุ่มโรงเรียน เห็นว่า ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของโรงเรียนในกลุ่มน้อยไป โรงเรียนใหญ่ไม่เอื้ออำนวยต่อโรงเรียนเล็ก ความร่วมมือเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวเมื่อมีกิจกรรมใหม่ ๆ ปัญหาความห่างไกลกันของโรงเรียน และขาดงบประมาณทำให้ความร่วมมือมีได้ไม่เต็มที่

ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เห็นว่า ได้รับความร่วมมือจากโรงเรียนต่าง ๆ น้อยไปเช่นเดียวกัน ขาดการประสานงานที่ดีจึงทำให้ขาดความร่วมมือด้วยการมอบหมายงานล่าช้า ทำให้ความร่วมมือน้อยมากตามไปด้วย

หัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากฝ่ายต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนโครงการ มีการแข่งขันผลประโยชน์ ความร่วมมือในกลุ่มโรงเรียนมีเฉพาะผู้บริหารเท่านั้น อาจารย์ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ งานจะดำเนินไปเฉพาะบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น คนที่ไม่มีหน้าที่ก็ไม่ให้ความร่วมมือ

5. ปัญหาการรายงาน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชากรตัวอย่าง ทั้ง 3 กลุ่มมีความเห็นดังนี้

กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน มีความเห็นว่า ไม่มีการรายงาน อย่างสม่ำเสมอ การรายงานมีน้อยเพราะมีงานที่ปฏิบัติน้อย การรายงานทำเฉพาะ ในหมู่ผู้บริหารเท่านั้น ไม่ไ้รายงานให้ครู-อาจารย์ทราบ มีอุปสรรคในการติดต่อสื่อสารเพราะโรงเรียนบางโรงเรียนอยู่ไกลกัน

ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เห็นว่า กลุ่มโรงเรียนมักจะไม่มีการพิมพ์รายงานผลการทดลองหรือข้อประชุมที่ยอมรับส่งให้ทางโรงเรียนทราบ ผลงานของกิจการโรงเรียนว่ามีปัญหาอะไร ไม่มีการรายงาน และกิจการบางอย่างของโรงเรียนในกลุ่มก็รายงานเกินความเป็นจริง เพราะกลัวเสียชื่อเสียงของโรงเรียน

หัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า ไม่เคยปรากฏว่ามีรายงานของกลุ่มโรงเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรให้ครูอาจารย์ทราบ การรายงานที่ทำกันมักไม่ตรงต่อความเป็นจริง การรายงานไม่มีระบบแน่นอน ขาดเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงาน

6. ปัญหาการติดตามและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 3 กลุ่ม มีความเห็นเกี่ยวกับปัญหาดังนี้

กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน เห็นว่า การติดตามผลและ ประเมินผลงานไม่ค่อยมี และไม่ไปอย่างสม่ำเสมอ เพราะชาวบุคคลที่ทำหน้าที่นี้ โดยเฉพาะ ไม่นำผลมาปรับปรุงช่วยเหลือโรงเรียนหลังจากได้ข้อมูลแล้ว การติดตามผลและประเมินผลแต่ละครั้งมีอุปสรรคในการที่ผู้ให้ข้อมูลต่าง ๆ ขาดความเข้าใจและไม่ให้ความร่วมมือ

ผู้อำนวยการโรงเรียน มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า ขาดการติดตามและประเมินผลงาน ผู้มีหน้าที่ประเมินผลงานไม่มีเวลาติดตามเพราะมีงานประจำอยู่มาก การติดตามและประเมินผลล่าช้าเพราะการคมนาคมไม่สะดวก

หัวหน้าหมวดวิชา ก็เช่นเดียวกันมีความเห็นว่า ไม่ค่อยมีการติดตามผลงานของกลุ่มโรงเรียน ส่วนมากจะประเมินผลจากการรายงาน ถ้ารายงานดีก็จะประเมินว่าดี ขาดเครื่องมือเครื่องใช้และบุคลากรในการติดตามผลการปฏิบัติงาน

7. ปัญหาตามการงบประมาณ ผลของการวิจัยปรากฏความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่มออกมาว่า

กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน เห็นว่า ใ้ได้รับงบประมาณน้อยเกินไป และล่าช้า ไม่พอกับงานโครงการที่คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนเสนอ งบประมาณที่กรมจัดสรรให้ประชาชนกลุ่มจัดการคนเดี่ยว กรรมการอื่นไม่รู้เห็น และไม่ใ้แจ้งให้ทราบอย่างแน่ชัด

ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เห็นว่า งบประมาณมีน้อยเช่นเดียวกัน และการ เบิกจ่ายเงินงบประมาณของกลุ่มมีขั้นตอนที่ยุ่งยาก การขอเงินบำรุงการศึกษาไปใ้ใช้ เป็นงบประมาณของกลุ่มก็ไม่มีคำสั่งที่ชัดเจนพอที่จะถือปฏิบัติ

หัวหน้าหมวดวิชา มีความเห็นเหมือนทั้ง 2 กลุ่ม ตัวอย่างประชากรข้างต้น คือ เห็นว่างบประมาณมีน้อยเกินไป และวิธีการควบคุมการใช้เงินงบประมาณยังไม่ดีเท่าที่ควร

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม คือกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา มีวุฒิปริญญาตรี มากที่สุด จึงเป็นที่น่ายืนยันว่าในสภาพปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญในส่วนภูมิภาค ทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีวุฒิพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามในอนาคตเป็นเรื่องที่จำเป็นมาก เพื่อใ้มีมาตรฐานการบริหารและการปฏิบัติงานด้าน การเรียนการสอน และการปฏิบัติงานกลุ่มโรงเรียนใ้มีประสิทธิภาพ จึงน่าที่จะใ้ได้รับการสนับสนุนทั้งนี้กรรมการกลุ่มโรงเรียนควรจะใ้ได้รับการศึกษาในระดับปริญญาโท และต้อง เน้นในสาขาวิชาบริหารการศึกษา

เพราะสถาบันอุดมศึกษา หรือมหาวิทยาลัยหลายแห่งในประเทศไทยได้ทำการเปิดสอนระดับปริญญาโท ทางการบริหารการศึกษา ถึง 6 แห่งแล้ว ส่วนผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา ควรจะได้นำให้ศึกษาในค่านวิชาเฉพาะในกลุ่มวิชาที่ตนถนัด และพร้อมกันนั้นควรมีการศึกษาทางค่านวิชาบริหาร และนิเทศการศึกษา ประกอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานได้ผลดียิ่งขึ้น เพราะทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา ยังต้องปกครองคนในสายของตน การเรียนต่อทางบริหาร การศึกษา และนิเทศการศึกษา จะเป็นประโยชน์มากถ้ามีสามารถทำได้ในระยะเวลานั้น การจัดการฝึกอบรมในค่านวิชาการดังกล่าวก็มีความจำเป็น และน่าจะทำไ้กว้างกว่า

ทางค่านอายุ กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนมีอายุระหว่าง 35-44 ปี มีจำนวนมากที่สุด แต่ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา มีอายุระหว่าง 25-34 ปี มีจำนวนมากที่สุด นับว่าเป็นการถูกต้องตามระบบราชการและระบบอาวุโสวัฒนธรรมไทยยังคงนับถืออาวุโสและผ่านประสบการณ์มา มาก ผู้บริหารก็ยังอยู่ในวัยที่ปฏิบัติงานได้ดี และผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดก็อยู่ในวัยที่มีความกระตือรือร้นการทำงานในกลุ่มโรงเรียนน่าจะเกิดผลดีถ้าหากรู้จักหลักวิชา และมีระบบในการทำงานที่ดี

อายุราชการ กรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นผู้บริหารทั้งสิ้น มีอายุราชการระหว่าง 16-20 ปี มากที่สุด ส่วนผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชา มีอายุราชการต่ำกว่า 6 ปี เป็นส่วนมาก ถ้าพิจารณาตามอายุราชการของกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนนับว่าผ่านงานโรงเรียนมา มาก ส่วนผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชานั้น ถ้าพิจารณาตามนี้แล้วนับว่ายังผ่านประสบการณ์น้อย แต่เนื่องจากสังคมไทยปัจจุบัน หัวหน้าหมวดวิชาและผู้ช่วยผู้บริหารมักจะได้รับการศึกษาตลอดเนื่องในระดับวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย ถึงแม้ประสบการณ์โดยอายุราชการจะน้อย แต่โดยวิธีการศึกษาในระดับสูงจะช่วยให้เกิดความรู้และหลักวิชาการมาก จึงน่าที่จะต้อง

ฝึกฝนในการทำงานอย่างเอาใจใส่เพื่อสร้างสรรค์ประสบการณ์ใหม่ๆ ทั้งนี้ความ
 คำนึงและเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่การงานของผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชา
 จะช่วยให้การปฏิบัติงานมีความก้าวหน้าและเข้มแข็งยิ่งขึ้น

ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน กลุ่มประชากรตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม
 มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งในปัจจุบันต่ำกว่า 6 ปี มีจำนวนมากที่สุดเหมือนกันหมด
 สาเหตุเนื่องจากการขยายตัวของโรงเรียนมัธยมศึกษาในระยะ 10 ปี ย้อนหลังนี้มี
 จำนวนมากทำให้ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร ตลอดจนหัวหน้าหมวดวิชาเกิดขึ้นใหม่ ๆ
 มีจำนวนมากขึ้นด้วย จึงน่าที่จะเป็นแนวโน้มในข้างหน้าได้ว่า บุคคลเหล่านี้จะร่วมมือ
 กันทำประโยชน์ให้กับวงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้มาก เพียงแต่จะต้องจัดระบบ
 การบริหารให้ดี มีเครื่องอำนวยความสะดวกให้พอสมควร และมีการสื่อสารประสานงานกัน
 ให้คล่องตัวกว่าเดิม ก็จะทำให้บุคคลเหล่านี้ทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 อภิปรายผลที่ได้จากการวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารงานกลุ่มโรงเรียน
 จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านการวางแผนงาน การมอบหมายงาน
 การประสานงาน ความร่วมมือ การรายงาน การติดตามและประเมินผลงาน
 และการงบประมาณ ผู้วิจัยขออภิปรายและให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการวางแผนงาน จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นโดยส่วนรวม
 ของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่า กลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติด้านการวางแผน
 อยู่ในเกณฑ์น้อย ทั้งนี้เนื่องมาจากสาเหตุที่ในขณะที่ทำการวิจัยกลุ่มโรงเรียนเพิ่งตั้งมาได้
 ประมาณ 5 ปี การจัดระบบการทำงานยังไม่ดีพอ และงานวางแผนนั้นยังไม่ได้มี
 การสอนกันอย่างกว้างขวางในวงการศึกษา อีกประการหนึ่งจากการศึกษาถึงปัญหา
 และอุปสรรค เนื่องจากระยะทางของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสวนภูมิภาค อยู่ห่างไกล
 กันมาก การคมนาคมไม่สะดวก และการประชุมวางแผนแต่ละครั้งจะต้องใช้เวลา
 และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากไม่สะดวกต่อผู้ที่เป็นกรรมการ ซึ่งส่วนใหญ่
 กลุ่มโรงเรียนในจังหวัดจะมีเพียง 1 กลุ่ม หรือ 2 กลุ่ม ระยะทางบางลำเภอก็อยู่

ทางไกลกับจังหวัดมาก จึงน่าจะจัดจำนวนกลุ่มโรงเรียนให้เล็กลง โดยอาศัยสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นพื้นฐาน และน่าจะจัดสรรงบประมาณหรือเงินบำรุงการศึกษาเพื่อการนี้ เพราะจะเป็นการส่งเสริมบำรุงขวัญและกำลังใจ เพราะในการประชุมของผู้บริหารระดับสูง หรือสถาบันอุดมศึกษายังมีเบี้ยประชุมและค่าใช้จ่าย แยกกลุ่มโรงเรียนมีอาจเบิกจ่ายอะไรได้ และการประชุมส่วนใหญ่มีโรงเรียนขนาดใหญ่ของกลุ่มเป็นโรงเรียนหลัก ซึ่งก็เป็นโรงเรียนในจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียนเล็กซึ่งส่วนใหญ่เงินเคลื่อนก้นอยู่แล้ว ต้องเดินทางเข้าจังหวัดเสียค่าใช้จ่ายมาก ทำให้มองเห็นไปว่าโรงเรียนใหญ่เอาเปรียบทางค่านี้นี้ จึงขาดกำลังใจมารวมกำหนดแผนงาน

อย่างไรก็ตาม กรรมการบริหารมองเห็นว่าคนได้ปฏิบัติงานค่านี้อยู่ในเกณฑ์มาก แต่ผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาเห็นว่าปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อย จึงนำพิจารณาใ้ควา การวางแผนงานนั้นรับรู้อยู่ในหมู่ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาไม่มีโอกาสรวมวางแผนหรือรับรู้อะไร จึงน่าจะให้มีการสื่อสารให้ครู-อาจารย์แต่ละโรงเรียนได้ทราบความเคลื่อนไหวด้วย เพราะผู้ที่รับแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติคือครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานอยู่ การวางแผนงานจะช่วยลดงานนี้เทศไปด้วย เพราะครู-อาจารย์จะได้มีความเข้าใจ และถ้าหากผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาวางแผนงานในบางโอกาส ก็จะทำให้เกิดการยอมรับวัตถุประสงค์ของงานของกลุ่มก็จะทำให้ขวัญกำลังใจดีด้วย แต่มีข้อที่น่าสังเกตข้อหนึ่งคือ ทุกกลุ่มตัวอย่างประชากรเห็นว่า แผนงานที่กำหนดสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน ถึงแม้การวางแผนงานจะมีน้อย แต่แผนงานเหล่านั้นเป็นที่ยอมรับของกลุ่มทั้ง 3 กลุ่ม ตรงกับความต้องการของโรงเรียน เนื่องจากความต้องการความร่วมมือและช่วยเหลือจากกลุ่มโรงเรียน เป็นสิ่งที่ทุกโรงเรียนยอมรับ ดังนั้นถ้าได้มีการจัดดำเนินงานทางท่านปฏิบัติให้ได้ดีแล้ว ความสำเร็จย่อมมีมาก เพราะจุดอ่อนของท่านการวางแผนคือ การนำไปวางโครงการเพื่อปฏิบัติ การมีส่วนร่วม ความเข้าใจ ความเหมาะสมของแผน และการมองถึงประโยชน์ที่ยังเห็นน้อย รวมทั้งการประเมินผลงานจากแผน จึงน่าจะจะได้มีการปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับการวางแผนดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ความกลม่อมหมายงาน ผลการวิจัยออกมาว่าทางกลุ่มโรงเรียนได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์น้อยเช่นเดียวกัน เหตุผลนี้อาจเนื่องมาจากแผนงานที่มีน้อย เพราะขาดทางคานงบประมาณ และการริเริ่มงานของกลุ่มโรงเรียนยังไม่มีการจัดระบบที่เพียงพอ ดังนั้นการกลม่อมหมายงานจึงอยู่ในระดับน้อยเช่นกัน การกลม่อมหมายงานนั้นดำเนินการในสิ่งที่ทำน้อยก็ตั้งแต่ การประชุมชี้แจงให้ผู้รับม่อมหมายเข้าใจ การกลม่อมหมายไม่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ไม่คำนึงถึงความสมัครใจผู้รับไม่กระจายความรับผิดชอบ ทำให้เกิดการท้งานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ การไม่ถูกควบคุมและสั่งการในวิธีดำเนินงานดูเหมือนจะเป็นสิ่งดีในเชิงบริหาร แต่อาจจะเกิดการปล่อยปละละเลยมากกว่า จากปัญหาและอุปสรรคยังมองเห็นอีกว่า การกลม่อมหมายงานมักจะคำนึงถึงโรงเรียนที่อยู่ใกล้กับโรงเรียนประธานกลุ่ม และมักม่อมหมายให้โรงเรียนใหญ่ ๆ รับผิดชอบ เนื่องจากความสะดวกในคานบุคคลากร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และคานการเงินงบประมาณในเรื่องดังกล่าวนี้ว่าเป็นสิ่งเคยชินและถูกต้องในหลักการบริหารงาน แต่การละเลยโรงเรียนเล็ก ๆ ทำให้มองเห็นว่าขาดความสำคัญไป ดังนั้นในคานบุคคลากรหากให้ได้รับม่อมหมายงานและความรับผิดชอบแล้ว ก็จะทำให้บุคคลเกิดความภาคภูมิใจ เห็นว่าตนได้รับการยกย่อง ขอมรับนับถือก็จะเกิดความร่วมมือที่สูง ดังนั้น ถึงแม้โรงเรียนเล็กจะขาดคานวัสดุอุปกรณ์ อาคารท้งามสะดวก ขาดงบประมาณ แต่จิตใจความสามารถของคนนั้นคงไม่ขาด นานที่กรรมการกลุ่มจะเ้เห็นความสำคัญพยายามท้งให้ผู้บริหาร ครูอาจารย์โรงเรียนเล็กเขามามีส่วนรวมในคานกำลังคนใหม่มากกว่าที่ปฏิบัติอยู่ หากคิดท้งระยะทางไกลก็น่าจะม่อมหมายงานเป็นชั้นเป็นอันที่ไ้ระยะเวลาในการกระทำระยะนานหน่อยให้ปฏิบัติและนำส่ง ส่วนงานถูกเงินที่ต้งใช้ระยะเวลาดันสั้นรวดเร็วก้จึงพิจารณาโรงเรียนที่อยู่ใกล้ ๆ ทลไป

3. คานการประสานงาน จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มประชากรท้ง 3 กลุ่มเห็นว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานคานนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย สาเหตุเกิดจากการขาดการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและระยะเวลาการปฏิบัติ ขาดการประชุมปรึกษาหารือระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้รับผิดชอบไม่ดี บุคคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ไม่มี

นโยบาย ระเบียบ กฎเกณฑ์อ้างอิง ขาดการเอาใจใส่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ไม่มีโอกาสทราบเรื่องราวที่ปฏิบัติ ศึกษานิเทศก์มีส่วนช่วยน้อย ปัญหาตามการประสานงานนี้ก็เป็นปัญหาเดียวกับท่านอื่น ๆ จากสิ่งที่ปรากฏในการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากความอยู่ห่างไกลกันของโรงเรียน ทำให้การสื่อสารไม่คล่องตัว เกิดความล่าช้า การไม่เอาใจใส่ในหน้าที่ งานจึงต้องต่างคนต่างทำ และเลขานุการกลุ่มจะต้องดำเนินงานเพียงฝ่ายเดียว ศึกษานิเทศก์ควรมีบทบาทและทำหน้าที่มากกว่านี้ แต่จำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อยด้วย ส่วนใหญ่ก็จะประจำอยู่ในจังหวัดที่ตั้งของเขตการศึกษา จึงไม่สะดวกที่จะทำงานตามประสานงานนี้ จึงน่าจะใหญ่ประสานงานกรมสามัญศึกษา ประจำจังหวัด รวมทั้งทำหน้าที่ช่วยเหลือมากกว่า หรือไม่หาเลขานุการกลุ่มโรงเรียนที่มีครูทำหน้าที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน เพราะจะได้มีเวลาปฏิบัติในเรื่องการประสานงาน การสื่อสารให้เกิดความเข้าใจ เพราะตามหลักที่ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ กล่าวไว้ในหลักการบริหาร การศึกษาว่า การสื่อสารที่ดี นำไปสู่ ความเข้าใจอันดี ความเข้าใจอันดีนำไปสู่ ความร่วมมือและประสานงาน และแฉะจึงจะเป็นผลต่อความก้าวหน้า และความสำเร็วจึงน่าจะนำมาพิจารณาให้ถือว่า ในกระบวนการบริหารงานกลุ่มนั้น เกิดจากปัญหากระบวนการบริหารต่อเนื่อง คือ ความห่างไกลของโรงเรียน ทำให้การสื่อสารลำบากไม่ทั่วถึง ขาดความเข้าใจขาดการประสานงานและร่วมมือ อีกทั้งขาดงบประมาณ ทำให้บริหารงานกลุ่มโรงเรียนประสบผลสำเร็จไม่ไต่ที่เท่าที่ควร

4. ด้านความร่วมมือ ผลการวิจัยปรากฏออกมาเช่นเดียวกับท่าน

ประสานงานว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานตามกระบวนการนี้อยู่ในเกณฑ์น้อย สาเหตุจาก ขาดความกระตือรือร้น โรงเรียนขนาดใหญ่ช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็กยังน้อย

¹ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, หลักการบริหารการศึกษา (กรุงเทพมหานคร : บริษัท เลส เอ็ม เอ็ม จำกัด., 2525) หน้า 116.

การส่งอาจารย์เข้าร่วมประชุมทางวิชาการไม่คอยครบ การสนับสนุนให้ครูและนักเรียน
 ร่วมกิจกรรมยังน้อย แต่ยังมีจุดที่อยู่ที่ว่าการที่ให้การแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานของ
 กลุ่มโรงเรียนไม่คอยขาดการประชุม ความร่วมมือของกลุ่มโรงเรียนส่วนใหญ่จะต้อง
 ได้รับการริเริ่มจากโรงเรียนใหญ่ เพราะสามารถอำนวยความสะดวกในหลาย ๆ อย่าง
 แก่กลุ่มโรงเรียนได้ เช่น อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก
 และตามวัฒนธรรมไทยและระบบราชการไทย โรงเรียนมักจะมีผู้บริหารที่อาวุโส เป็น
 ผู้ดำเนินการโรงเรียน และมักจะมีอยู่ในตัวจังหวัด ความสะดวกในทางต่าง ๆ มีมาก
 ถ้าผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ในจังหวัดมีความคิดริเริ่ม มีความรักงานกลุ่มโรงเรียน
 ก็จะเป็นแกนนำให้ผู้บริหารโรงเรียนอื่นนับถือ และให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ ถ้าไม่เห็น
 กับประโยชน์ของโรงเรียนตนเองมากนัก โดยมีจิตใจเล็กเพื่อช่วยเหลือโรงเรียน
 ขนาดเล็ก ความร่วมมือทั้งหลายก็จะตามมาเองโดยอัตโนมัติ เพราะผู้บริหารส่วนใหญ่
 มองเห็นว่าวัตถุประสงค์ของกลุ่มโรงเรียนตรงกับความต้องการของโรงเรียนจึงได้กล่าว
 มาแล้ว

5. งานการรายงาน จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานของกลุ่ม
 โรงเรียนในตำบลอยู่ในเกณฑ์น้อย ความความคิดเห็นของทั้ง 3 กลุ่ม ที่มีข้อนา
 สังเกต คือ รายงานที่จัดทำขึ้นทั้งของกลุ่มโรงเรียนและในส่วนที่โรงเรียนรับผิดชอบ
 จากกลุ่มมีความแม่นยำและถูกต้อง เป็นจริง ความความคิดเห็นนี้โดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์มาก
 ซึ่งก็นับว่าเป็นสิ่งที่น่ายินดี เพราะงานของกลุ่มส่วนใหญ่ก็จะเกี่ยวข้องกับเชิงวิชาการ
 จึงไม่มีสิ่งใดที่จะต้องบิดบัง อย่างไรก็ตามทั้งผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชายังมี
 ความคิดเห็นวามน้อยแต่มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง อาจเป็นเพราะการสื่อสาร และความ
 เข้าใจในงานยังไม่ดีพอ อย่างไรก็ตามจุดบกพร่องของการรายงานที่ทำให้เห็นอยู่ใน
 ทางวาปฏิบัติคือ เกิดจากการยังไม่ได้นำการรายงานมาปรับปรุงแผนงาน การรายงาน
 ล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ คณะกรรรมไม่ทราบทั่วถึงยังขาดแบบฟอร์มที่สะดวกที่ถือเป็น
 แนวปฏิบัติ จัดทำเป็นเอกสารลัดสำหรับเพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงน้อย คำร้องเรียน
 ร้องทุกข์ของอาจารย์ ยังนำไปปรับปรุงแก้ไขการทำงานน้อย และการเผยแพร่

ผลงานยังมีน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานที่ทำยังมีน้อย ขาดงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดพิมพ์และขาดความคิดที่เป็นทางปฏิบัติในด้านการสื่อสาร มักจะถือการรายงานปากเปล่าในที่ประชุมซึ่งจะรู้กันแต่เพียงคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนเท่านั้น ดังนั้น น่าจะมีการจัดพิมพ์สรุปผลงานของกลุ่มโรงเรียนเผยแพร่ให้โรงเรียนต่าง ๆ ใ้คนนำไปแสดงให้ครู-อาจารย์ได้ทราบบ้าง ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจที่จะปฏิบัติภารกิจของกลุ่มมากยิ่งขึ้น เพราะผู้ปฏิบัติงานยอมอดอยากหามถึงผลงานที่ตนได้ปฏิบัติว่าประสบผลสำเร็จ และก็อยากให้เพื่อนร่วมงานยอมรับนับถือ จึงน่าที่จะจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรไว้เป็นหลักฐาน และเพื่อสะดวกต่อการค้นคว้า เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานครั้งต่อไปด้วย

6. ด้านการติดตามและประเมินผลงาน จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มโรงเรียนปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในเกณฑ์น้อยเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากยังขาดเครื่องมือขาดการวิจัยคนควา ไม่มีขั้นตอนในการประเมิน กรรมการโรงเรียนไม่ค่อยติดตามเรื่องราว และผลที่ได้จากประเมินก็ยังมีใ้คนนำมาปรับปรุงแก้ไขปัญหามากนัก งานทางด้านนี้น่าจะได้รับการปรับปรุงให้ดีขึ้นในอนาคต เพราะเป็นเรื่องที่จะต้องชี้บ่งให้เห็นถึงปัญหาต่าง ๆ ของการทำงาน และเป็นเครื่องวัดประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่มโรงเรียนได้ดี น่าจะใ้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งติดตามการปฏิบัติงาน รวบรวมปัญหาและอุปสรรคแล้วนำมาทำความเข้าใจกันในการปฏิบัติงาน อาจส่งครู-อาจารย์เข้ารับการอบรม หรือจัดการอบรมขึ้นเองภายในกลุ่มเกี่ยวกับงานด้านการติดตามและประเมินผล แต่คงไม่มุ่งในแง่จับผิดกัน ควรมุ่งในแง่สร้างสรรค์คนควาหาข้อเท็จจริงและอุปสรรคของการทำงาน ก็จะช่วยให้งานของกลุ่มมีประสิทธิภาพขึ้นในอนาคต

7. ด้านงบประมาณ จากผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานด้านนี้ยังอยู่ในเกณฑ์น้อยเช่นกัน แต่อย่างไรก็ตามมีจุดแนวโน้มที่ดีให้เห็นหลายประการ คือ งบประมาณใ้ใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า การใ้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบและรั้กุม ไม่มีการใ้งบประมาณเกินมากนัก แต่อย่างไรก็ตามปัญหาทางงบประมาณ

เป็นเรื่องใหญ่ เพราะกรมไม่สามารถจัดสรรเงินช่วยเหลือกลุ่มโรงเรียนมากนัก ทางกลุ่มโรงเรียนจึงต้องพยายามใช้เงินบำรุงการศึกษาและการแสวงหาแหล่งสนับสนุนทางด้านการเงินเอง แต่ก็ยังทำงานไม่คล่องตัวมากนักนอกจากโรงเรียนใหญ่ ๆ ที่อยู่ในตัวจังหวัดเท่านั้นที่สามารถหาทางช่วยเหลือได้ ดังนั้นเมื่อโรงเรียนต้องแสวงหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนการปฏิบัติงานจึงเกิดปัญหาตามมาคือ การที่จะต้องรับฝากเด็กเข้าเรียนสำหรับโรงเรียนใหญ่ ๆ ที่มีเด็กแย่งกันเข้าเรียนมาก และถ้าหากทำกันอย่างไม่ดีหลักเกณฑ์ก็จะเกิดข้อขัดแย้ง ขอลครหานินทาตามมา เป็นเหตุให้ประชาชนที่ยากจน เกิดความไม่พึงพอใจและเห็นความไม่ยุติธรรมในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อได้ ทั้งนี้ น่าที่จะมีการพิจารณาแผนงาน โครงการและผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียน และทางกระทรวงศึกษาธิการทางสนับสนุนทางด้านงบประมาณมากขึ้น เพื่อให้กลุ่มโรงเรียนได้ช่วยเหลือตนเองได้ ซึ่งจะเป็นผลส่งถึงการศึกษาของเด็กในสวนภูมิภาคต่อไป

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญในส่วนภูมิภาค ทั้ง 7 ตำบล คือ การวางแผนงาน การมอบหมายงาน การประสานงาน ความร่วมมือ การรายงาน การติดตามและประเมินผล และการงบประมาณ จากการวิจัยที่ค้นพบจากแบบสอบถามปลายเปิดนั้น มีปัญหาเกี่ยวพันกันถูกไขข้อเนื่องกัน มีผลกระทบต่อการบริหารทั้ง 7 ประการดังกล่าว นับตั้งแต่สภาพทางภูมิศาสตร์ของที่ตั้งโรงเรียนมัธยมสวนภูมิภาคมีความห่างไกลกัน ทางคมนาคมไม่สะดวก การงบประมาณที่จัดสรรให้ไม่เพียงพอ เป็นผลให้เกิดกระทบกับการวางแผนงานซึ่งจะพบปะกันบ่อยครั้งไม่ได้ การมอบหมายงานทำได้กับโรงเรียนที่มีสภาพที่อยู่ใกล้เคียงกัน ความร่วมมือจึงขาดตอนไม่สม่ำเสมอ จึงทำให้เห็นว่าการประสานงานไม่ดี การวางแผนร่วมกันน้อยทำให้การรายงานทำได้ไม่มากนัก การติดตามหลักหย่อนยานขาดประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามปัญหาเหล่านี้จะแก้ได้ก็โดย จะต้องมีการทำแผนระยะยาวโดยมีการประชุมกันนานวันแต่กระทำไม่บ่อยครั้งนัก และมอบหมายให้คณะกรรมการ หรือโรงเรียนที่มีพื้นที่อยู่ใกล้เคียงกันช่วยกันวางแผนงานพิมพ์เป็น

คายลักษณะอักษรและขอความคิดเห็นไปยังโรงเรียนที่อยู่ทางไกลที่ต้องการเพิ่มเติมหรือ
 แก้ไขอย่างไร โดยใช้การสื่อสารทางไปรษณีย์หรือการเดินทางของผู้บริหารหรือ
 คณะอาจารย์ที่มีการเดินทางติดต่อกับทางจังหวัดบ่อย ๆ นอกจากนั้น ในสภาพปัจจุบัน
 ของโรงเรียนมัธยมในส่วนภูมิภาคที่มีความไม่เท่าเทียมกันในทางวัตถุ เช่น อาคารสถานที่
 วัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้ความช่วยเหลือ
 โรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก โดยโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่จะต้องทำหน้าที่เป็นผู้เลี้ยง
 ให้บริการทางด้านงานธุรการ วัสดุ อาคารสถานที่ตลอดจนบุคคลในการปฏิบัติงาน
 โดยพยายามทำให้โรงเรียนมัธยมขนาดเล็กเข้ามาร่วมใช้สมองในทางความคิด แต่
 อย่างไรก็ตามจะต้องทำเพื่อความช่วยเหลืออย่างจริงจัง เพราะครู-อาจารย์โรงเรียน
 มัธยมขนาดเล็กย่อมมีจุดอ่อนในการมองโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่คือ อาจารย์ผู้กำกับ
 ในเชิงข้อเดียว อาคารสถานที่ไม่เท่าเทียมกัน เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง
 จึงทำให้มองเห็นไปว่าโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่เอาแต่ผลประโยชน์เข้าตนเองมาก
 ดังนั้นโรงเรียนขนาดใหญ่ควรจัดรายการทางวิชาการ ไปช่วยเหลือโรงเรียนขนาดเล็ก
 โดยมีการเดินทางไปเยี่ยมเยียนให้ความรู้ โดยจัดหาครูผู้ชำนาญไปช่วยเหลือเป็นครั้งคราว
 ถ้าหากมีบุคลากรในโรงเรียนเพียงพอ ทั้งนี้ให้ถือเป็นการไปร่วมปฏิบัติราชการด้วย
 เพราะจะอาศัยเพียงศึกษานิเทศก์ก็มีจำนวนไม่เพียงพอ สิ่งนี้กลับจะเป็นการสร้าง
 ความสัมพันธ์ระหว่างครู อาจารย์ ทางโรงเรียนกันอีกด้วย

ปัญหาอีกประการหนึ่งที่น่าพิจารณา คือ การที่คนระดับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่าย
 วิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาไม่ค่อยมีโอกาสได้เข้าไปร่วมงานในกิจกรรมต่าง ๆ
 ตั้งแต่การวางแผนงานนั้น อาจเป็นจุดอ่อนประการหนึ่งของการบริหารงานของกลุ่ม
 โรงเรียน เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นหน่วยปฏิบัติ เป็นมือ เป็นเท้าให้กับผู้บริหาร
 การเปิดโอกาสให้ได้เข้าร่วมในการวางแผนงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม ย่อมจะ
 ก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มากกว่า เพราะฝ่ายปฏิบัติงานจะมองเห็นปัญหา
 ต่างจากฝ่ายที่ฝ่ายบริหารมองเห็นก็ได้ การได้เข้าร่วมงานจะช่วยให้เกิดการสื่อสาร
 และความเข้าใจขึ้นมาได้เอง

นอกจากนั้น กลุ่มโรงเรียนน่าจะได้สร้างเครื่องมือในการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ให้ครู อาจารย์ ภายในกลุ่มได้ทราบความเคลื่อนไหวในการปฏิบัติงานของกลุ่มให้มากกว่าเท่าที่เป็นอยู่ อาจทำเอกสารแจกจ่ายในเรื่องที่สำคัญ ๆ ทางด้านวิชาการให้กับหัวหน้าหมวดวิชาทุกคนในแต่โรงเรียนได้ทราบ และให้หัวหน้าหมวดถ่ายทอดให้กับครู-อาจารย์ ในหมวดได้เข้าใจอีกทีหนึ่ง ระเบียบและกฎเกณฑ์ตลอดจนกติกาต่าง ๆ ในการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนควรบริหารจัดการให้เป็นระบบและแจกจ่ายให้ครูทุกคนได้รับทราบ เอาไว้ เพื่อสร้างความเข้าใจและถือเป็นแนวปฏิบัติ

ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ เรื่องงบประมาณการเงินของกลุ่ม ปัญหานี้ น่าจะได้รับการแกและช่วยเหลือจากกรมเจ้าสังกัดในการจัดสรรงบประมาณให้ โดยพิจารณาจากแผนงานโครงการที่กลุ่มได้ร่วมกันกำหนด นอกจากนั้นโรงเรียนใหญ่จะต้องช่วยดำเนินการในเรื่องนี้ด้วย เพราะเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียนมัธยมขนาดเล็กนั้น ย่อมไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้จ่ายร่วมกับกลุ่มได้ โรงเรียนใหญ่มีจำนวนนักเรียนมาก เงินบำรุงการศึกษาก็จะมีมากตามจำนวน ซึ่งนอกเหนือจากการใช้จ่ายในค่าดำเนินการเกี่ยวกับโรงเรียนของคนเองแล้ว ยังอาจนำบางส่วนไปช่วยเหลือโรงเรียนเล็กในสิ่งที่จะอำนวยความสะดวกกันได้ เพราะอย่าลืมว่า ผลการศึกษาของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กจะส่งผลมาสู่โรงเรียนขนาดใหญ่ในอนาคต เพราะหลังจากเด็กจบชั้นมัธยม 3 ของโรงเรียนขนาดเล็กแล้ว ก็จะเข้ามาศึกษาต่อระดับมัธยม 4 ในโรงเรียนขนาดใหญ่บางจำนวนนั่นเอง ดังนั้นการช่วยเหลือโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กไว้ มิได้เป็นการสูญเปล่า แต่จะเป็นการช่วยหนุนโรงเรียนขนาดใหญ่ในอนาคตนั่นเอง และอย่าลืมว่าผลการศึกษาของจังหวัดเมื่อนำมาเฉลี่ยและพิจารณาในการวิจัยหาประสิทธิภาพคุณภาพแล้ว ก็จะส่งผลให้เป็นศักดิ์ เป็นศรีแก่การศึกษาของจังหวัดซึ่งผู้บริหารโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่หรือเล็กจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

จากการวิจัยเรื่องกระบวนการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในส่วนภูมิภาค นี้แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการวิจัยในอนาคตในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ รูปแบบการจัดกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ในส่วนภูมิภาค ว่าควรมีลักษณะใด สภาพภูมิศาสตร์อย่างไร จำนวนโรงเรียนในกลุ่มที่จะทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพควรมีกลุ่มละเท่าไร เป็นต้น
2. ควรวิจัย ถึง งานต่าง ๆ ที่กลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ในส่วนภูมิภาคจะร่วมกันปฏิบัติมีอะไรบ้าง
3. ควรมีการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา ว่าได้ผลคุ้มค่ากับงบประมาณหรือเงินที่ได้จัดให้เพียงใด
4. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ ลักษณะและคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นผู้นำกลุ่มโรงเรียน (หรือประธานกลุ่มโรงเรียน)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย